

Sygn. akt IXKa 394/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Toruniu - IX Wydział Karny - Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący - **SSO Andrzej Walenta (spr.)**

Sędziowie - **SSO Rafał Sadowski**

- **SSO Lech Gutkowski**

Protokolant - **stażysta Marzena Chojnacka**

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Toruniu **Barbary Dryzner,**

po rozpoznaniu w dniu 09 października 2014r.,

sprawy **J. G.** oskarżonego o przestępstwa z art. 191§2 kk, art. 288§1 kk,

na skutek apelacji wniesionej przez **pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego P. S.** od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 06 maja 2014r., sygn. akt VIIIK 1844/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Toruniu.

Sygn. akt IX Ka 394/14

UZASADNIENIE

J. G. został oskarżony o to, że:

1. w okresie od kwietnia do maja 2013 roku w T. stosował groźbę bezprawną wobec P. S. w ten sposób, że w obecności innych osób, a także przez telefon w rozmowach z pokrzywdzonym wypowiadał słowa wulgarne grożąc popełnieniem przestępstwa na jego szkodę działając tak w celu wymuszenia zwrotu wierzytelności – wynagrodzenia za wykonaną pracę,

- **tj. o czyn z art. 191 § 2 kk**

2. w maju 2013 roku w T. umyślnie zniszczył przekazany mu w użytkowanie przez P. S. pojazd F. (...) nr rej. (...) powodując uszkodzenia: lewej tylnej lampy, tylnego zderzaka oraz konieczność lakierowania pojazdu łącznej wartości 900 zł na szkodę P. S.,

- **tj. o czyn z art. 288 § 1 kk**

Sąd Rejonowy w Toruniu wyrokiem z dnia 6 maja 2014 r. (sygn. akt VIII K 1844/13):

I. uznał oskarżonego za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie 1 aktu oskarżenia, to jest za winnego popełnienia przestępstwa z art. 191 § 2 kk i za to przy zastosowaniu art. 58 § 3 kk na mocy art. 191 § 2 kk wymierza mu karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych po 10 złotych stawka;

II. uznał oskarżonego za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie 2 aktu oskarżenia, to jest za winnego popełnienia przestępstwa z art. 288 § 1 kk i za to przy zastosowaniu art. 58§3 kk na mocy art. 288§1 kk wymierzył mu karę grzywny w wysokości 60 stawek dziennych po 10 złotych stawka;

III. na mocy art. 85 kk i art. 86 § 1 i § 2 kk w miejsce kar grzywny orzeczonych w punkcie I i II wyroku wymierzył oskarżonemu karę łączną grzywny w wysokości 120 stawek dziennych po 10 złotych stawka;

IV. zwolnił oskarżonego od obowiązku uiszczania opłaty sądowej i pozostałych kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku **apelację wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego** zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego.

Wyrokowi zarzucił rażąco niewspółmierność orzeczenia o karze w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości czynów oskarżonego oraz stopnia jego winy, przejawiającej się w orzeczeniu zbyt niskiej kary i nie orzeczenia środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody co powoduje, że kara nie spełnia swej funkcji w zakresie prewencji ogólnej i szczególnej i nie zaspokaja społecznego poczucia sprawiedliwości.

W związku z powyższym zarzutem pełnomocnik wniósł o zmianę wyroku:

- w punkcie I poprzez wymierzenie oskarżonemu kary 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary grzywny w wysokości 80 stawek dziennych po 10 złotych stawka,

- w punkcie II poprzez wymierzenie oskarżonemu kary 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary grzywny w wysokości 80 stawek dziennych po 10 złotych stawka oraz orzeczenie środka karnego obowiązku naprawienia szkody w wysokości 900 złotych na rzecz pokrzywdzonego.,

- w punkcie III poprzez wymierzenie oskarżonemu kary łącznej 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na 3-letni okres próby, orzeczenie kary łącznej grzywny w wysokości 120 stawek dziennych po 10 złotych stawka oraz środka karnego obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 900 złotych.

Na rozprawie odwoławczej oskarżyciel posiłkowy oraz prokurator wyrazili zgodę na zmianę wyroku Sądu Rejonowego poprzez orzeczenie obok kary grzywny także obowiązku naprawienia szkody, na co z kolei nie wyraził zgody obecny oskarżony.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na skutek apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, sąd odwoławczy zaskarżony wyrok uchylił i przekazał sprawę sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Mimo, że zaskarżony wyrok odpowiada treści porozumienia zawartego między prokuratorem i oskarżonym w trybie art. 335 kpk, to jednak rozstrzygnięcie sądu meriti ewidentnie pomijało stanowisko oskarżyciela posiłkowego, dlatego też wyrok ten nie mógł się ostać.

W niniejszej sprawie prokurator, na podstawie art. 335 § 1 kpk, dołączył do aktu oskarżenia wnioski o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym kary. W celu rozpoznania wniosku Sąd Rejonowy wyznaczył termin posiedzenia na 27 marca 2014 r. z udziałem prokuratora, oskarżonego oraz pokrzywdzonego. Pokrzywdzony na posiedzenie stawił się z pełnomocnikiem, który zgłosił udział pokrzywdzonego w charakterze oskarżyciela posiłkowego. Na tymże posiedzeniu pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego sprzeciwił się wnioskowi prokuratora złożonemu na podstawie art. 335 kpk wyrażając sugestię o konieczności wymierzenia oskarżonemu kary pozbawienia wolności. Na terminie posiedzenia odroczonym na dzień 6 maja 2014 r. pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego podtrzymał swój wcześniejszy „sprzeciw” wobec kształtu kary uzgodnionej między

prokuratorem i oskarżonym a nadto zwrócił uwagę, że wniosek nie uwzględnia zobowiązania oskarżonego do naprawienia szkody. Po wyrażeniu przez prokuratora i oskarżonego zgody na ustępstwo w postaci wymierzenia - w miejsce wcześniej uzgodnionej kary grzywny z warunkowym zawieszeniem jej wykonania - kary grzywny bez jej zawieszenia, Sąd Rejonowy wydał wyrok zgodnie z ostatecznymi sugestiami prokuratora i oskarżonego.

Taki tryb postępowania sądu należy ocenić krytycznie bowiem ewidentnie pomijał stanowisko jednej ze stron postępowania. Pokrzywdzony, z chwilą złożenia oświadczenia o działaniu w charakterze oskarżyciela posiłkowego, wszedł w rolę strony oskarżającej (art. 343§5 kpk). Jako strona postępowania miał pełne prawo wypowiadać się w sprawie na każdym jej etapie jak i składać oświadczenia broniąc swoich interesów, a jego żądania - tak jak żądania każdej innej strony - nie mogły być ignorowane. Tymczasem Sąd Rejonowy wydając wyrok w sprawie pominął okoliczność, że oskarżyciel domagał się dla oskarżonego nie tylko surowszej kary ale przede wszystkim żądał naprawienia wyrządzonej mu szkody. Tak więc decydując się na uwzględnienie wniosku prokuratora złożonego w trybie art. 335 kpk i orzekając wobec oskarżonego zaproponowaną tamże karę, sąd meriti całkowicie zignorował stanowisko oskarżyciela posiłkowego i pozbawił go tym samym - jako strony postępowania - prawa do współdecydowania o kształcie wyroku.

Mimo, że oskarżyciel posiłkowy nie jest stroną porozumienia o jakim mowa w art. 335 kpk, to jednak złożenie przez niego wniosku o wymierzenie innej kary niż uzgodniona oraz wniosku o naprawienie szkody, nakładało na Sąd Rejonowy powinność potraktowania go jako sygnału do dokonania modyfikacji wniosku w zgodzie z wymogami prawa, a przy braku porozumienia w tym fragmencie, wskazywało na potrzebę skierowania sprawy do rozpoznania na zasadach ogólnych. Nie ulega bowiem wątpliwości, że wobec złożenia przez oskarżyciela posiłkowego tego rodzaju wniosku przed wydaniem w sprawie orzeczenia w myśl art. 343 kpk, sąd ma obowiązek zarówno rozpoznania tego wniosku, jak i dokonania kontroli merytorycznej wniosku prokuratora złożonego w trybie określonym w art. 335 § 1 kpk. W wypadku ustalenia, że szkoda nie została naprawiona i zachodzą pozostałe przesłanki do orzeczenia wobec oskarżonego obowiązku naprawienia szkody, a także w grę wchodzi orzeczenie innej kary, sąd powinien wystąpić do stron z propozycją zmodyfikowania wniosku prokuratora, a w przypadku braku zgody stron na modyfikację wniosku, skierować sprawę do rozpoznania na zasadach ogólnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2009 r., III KK 134/09, LEX nr 518147).

Mając na uwadze powyższe, sąd odwoławczy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wobec jednoznacznego stanowiska oskarżyciela posiłkowego oraz prokuratora na rozprawie odwoławczej co do kształtu orzeczenia jakie winno zapaść w sprawie, sąd ponownie rozpoznający sprawę winien podjąć czynności zmierzające do ponownego uzgodnienia pomiędzy oskarżonym i prokuratorem bez pominięcia oskarżyciela posiłkowego, proponowanego wymiaru kary i akceptacji dla obowiązku naprawienia szkody, oraz ewentualnego wystąpienia przez prokuratora z nowym, zmodyfikowanym wnioskiem w tym względzie albo, zgodnie z dyrektywą zawartą w art. 343 § 7 kpk, rozpoznać sprawę na zasadach ogólnych.